

13838

บัณฑิตวิทยาลัย

ภาควิชาเทคโนโลยีการผลิตพืช

เรื่อง

การศึกษาผลของการใช้สาร NAA ในระดับความเข้มข้นต่าง ๆ ต่อการออกราก
ของกิ่งตอนชมพู

A Study on the effects of NAA on rooting of rose
apple layering.

โดย

นางสาวรุจรี น้อยอ่อง
นางสาวสุภาพ กรุแก้ว

ผศ.ภัญชนา มีแก้วกฤษณ์ ประธานกรรมการที่ปรึกษาบัณฑิตวิทยาลัย
อ.อนันต์ วิสัยเกษม กรรมการร่วมที่ปรึกษาบัณฑิตวิทยาลัย

รฟ.
ร653ก
2533

ภาควิชารับรองแล้ว

เลขที่.....
เลขทะเบียน 100080
วันเดือนปี 17 JUN 2007

(ผศ.ดร. อารมย์ ศรีพิจิทก์)
หัวหน้าภาควิชาเทคโนโลยีการผลิตพืช

รฟ.
ร653ก
2533

วันที่ 3 เดือน พ.ศ.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ยืมได้ให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาผลของการใช้สาร NAA ในระดับความเข้มข้นต่าง ๆ ต่อการออกราก
ของกิ่งกอนชมพู

บทคัดย่อ

การใช้สารเร่งการเจริญเติบโต Naphthaleneacetic acid (NAA) ในระดับความเข้มข้นที่ต่างกันเพื่อเร่งการออกรากของกิ่งกอนชมพู โดยใช้สารละลาย NAA 5 วิธีการ ได้แก่ ความเข้มข้น 4,000, 6,000, 8,000, 10,000 ppm และ ไม่ใช้สาร (control) ใช้ขุยมะพร้าวบรรจุถุงพลาสติก จำนวน 100 ถุง หุ้มกิ่งกอนโดยวางแผนการทดลองแบบ Randomized complete block design (RCBD) แต่ละวิธีการมี 4 ซ้ำ ซ้ำละ 5 กิ่ง ทำการทดลอง ณ สวนผลไม้ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ตั้งแต่วันที่ 16 กรกฎาคม 2532 ถึง วันที่ 21 สิงหาคม 2532 ผลปรากฏว่าวิธีการที่ 3 ซึ่งใช้ฮอร์โมน NAA ที่ระดับความเข้มข้น 6,000 ppm ให้จำนวนรากมากที่สุด จำนวน 32 ราก และรากแตกแขนงดี รองลงมาได้แก่ NAA 10,000 ppm จำนวน 15 ราก , 8,000 ppm 12 ราก, ไม่ใช้ฮอร์โมน 10 ราก และ NAA 4,000 ppm 6 ราก ส่วนความยาวราก การใช้ฮอร์โมน NAA 6,000 ppm ให้ความยาวรากมากที่สุด คือ 8.25 เซนติเมตร รองลงมาคือ NAA 8,000 ppm ยาว 7.75 เซนติเมตร, NAA 8,000 ppm 6.5 เซนติเมตร, NAA 10,000 ppm ยาว 6.47 เซนติเมตร และไม่ใช้ฮอร์โมนยาว 5.5 เซนติเมตร ทั้งจำนวนรากและความยาวรากมีความแตกต่างทางสถิติกับ Control

คำนิยม

ปัญหาพิเศษนี้ได้สำเร็จลุล่วงลงไ้ด้วยดี เนื่องจากคำแนะนำปรึกษาจาก
อาจารย์ที่ปรึกษาคือท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภัญชณา มีแก้วฤๅชวร และ อาจารย์อนันต์
วิสัยเกษม และจากการช่วยเหลือของเพื่อน ๆ ทำให้ปัญหาพิเศษนี้สำเร็จลุล่วงไปไ้ด้วย
ดี

และที่สำคัญขณะศึกษาไ้รับทั้งกำลังใจและกำลังใจจากบิดา มารดา
ทำให้การศึกษาสำเร็จลงไ้ ขอขอบคุณท่านที่มีพระคุณทุกท่านไว้ ณ ที่นี้ด้วย

นางสาวรุจรี น้อยอ่าง

นางสาวสุภาพร กรุแกว

14 กุมภาพันธ์ 2533

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(ก)
สารบัญภาพ	(ข)
คำนำ	1
วัตถุประสงค์	2
ตรวจเอกสาร	3
อุปกรณ์และวิธีการ	10
ผลการทดลอง	12
วิจารณ์ผลการทดลองและเสนอแนะ	14
สรุปผลการทดลอง	15
เอกสารอ้างอิง	16

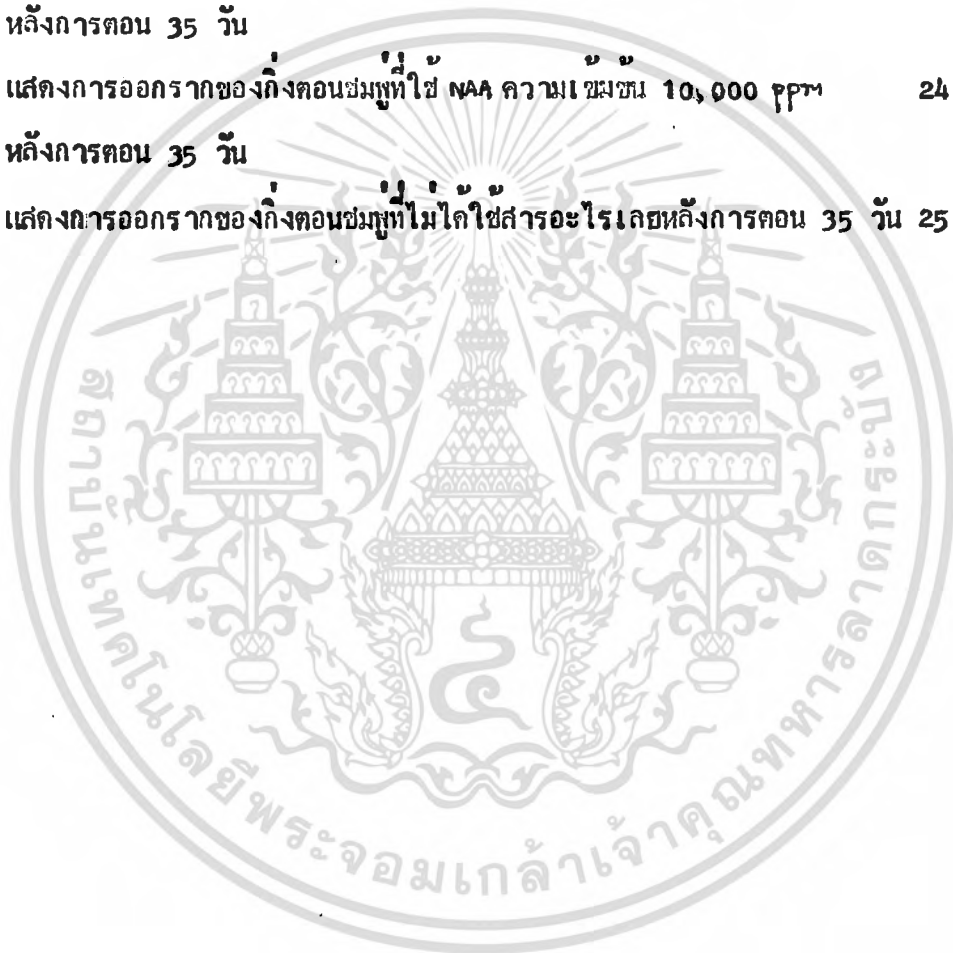
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนรากเฉลี่ยหลังการตอน 35 วัน	17
2	ตารางวิเคราะห์ทางสถิติจำนวนรากเฉลี่ยหลังการตอน 35 วัน	17
3	แสดงการเปรียบเทียบความมากน้อยของจำนวนรากเฉลี่ย	18
4	แสดงความยาวของรากเฉลี่ยเป็นเซนติเมตรหลังการตอน 35 วัน	19
5	ตารางวิเคราะห์ทางสถิติความยาวรากเฉลี่ยหลังการตอน 35 วัน	19
6	แสดงการเปรียบเทียบความมากน้อย ความยาวรากเฉลี่ย	20

ภาพที่	สารบัญภาพ	(ข) หน้า
1	แสดงการออกรากของกิ่งตอนชำพื้ที่ใช้ NAA ความเข้มข้น 4,000 ppm หลังการตอน 35 วัน	21
2	แสดงการออกรากของกิ่งตอนชำพื้ที่ใช้ NAA ความเข้มข้น 6,000 ppm หลังการตอน 35 วัน	22
3	แสดงการออกรากของกิ่งตอนชำพื้ที่ใช้ NAA ความเข้มข้น 8,000 ppm หลังการตอน 35 วัน	23
4	แสดงการออกรากของกิ่งตอนชำพื้ที่ใช้ NAA ความเข้มข้น 10,000 ppm หลังการตอน 35 วัน	24
5	แสดงการออกรากของกิ่งตอนชำพื้ที่ไม่ได้ใช้สารอะไรเลยหลังการตอน 35 วัน	25

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนำ

ชมพูเป็นไม้ผลเมืองร้อนมีถิ่นกำเนิดในประเทศอินเดีย เป็นไม้ยืนต้นขนาดไม่ใหญ่นัก สามารถปลูกเพื่อจำหน่ายผลผลิตหรือปลูกเป็นไม้ประดับก็ได้ เพราะชมพูมีใบสวยงามและเมื่อกอกบานมีกลิ่นหอมและสีสวย แต่ปัจจุบันมีพื้นที่ที่ปลูกชมพูไม่มากนักทั้งที่ตลาดต้องการผลผลิตของชมพูตลอดปี ซึ่งทำรายได้ให้กับเกษตรกรได้มากแต่แหล่งผลิตยังมีน้อย จึงควรศึกษาวิธีการขยายพันธุ์ที่ทำได้ง่ายและให้ผลดีและได้จำนวนกิ่งพันธุ์จำนวนมาก และการใช้ฮอร์โมน NAA เร่งรากของกิ่งตอนจะทำให้ออกรากเร็วขึ้น มีรากมากขึ้น และรากสมบูรณ์มากขึ้น ดังนั้นจึงทำการทดลองเพื่อให้ทราบว่าฮอร์โมน NAA ความเข้มข้นระดับใดจะเหมาะสมที่สุดในการออกรากของกิ่งตอนชมพู

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อหาระดับความเข้มข้นของสารโมโน NAA ที่เหมาะสมต่อการออกรากของกิ่งตอนชมพู
2. เพื่อให้กิ่งตอนจำนวนมากและมีความยาวรากมาก
3. เพื่อเร่งการออกรากของกิ่งตอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทรวจเอกสาร

ชื่อไทย	:	ชมพู
ชื่อสามัญ	:	Rose apple
วงศ์	:	Myrtaceae
ตระกูล	:	Eugenia (Syzygium or Jambasa)
ชื่อวิทยาศาสตร์	:	<u>Eugenia</u> spp.

ชมพูเป็นไม้ผลเขตร้อนมีถิ่นกำเนิดในประเทศอินเดีย ซึ่งเป็นศูนย์กลางของชมพูหลายชนิดที่สำคัญ เช่น ชมพูน้ำดอกไม้ ชมพูสาแทรก ชมพูมะเหมี่ยว และชมพูแกมหม่ม เป็นต้น ในภาษาอังกฤษเรียกชมพูว่า Rose-apple เนื่องจากมีกลิ่นหอมคล้ายคอกกุดหลาย และมีลักษณะผลคล้ายแอปเปิล โดยเฉพาะชมพูสาแทรก และชมพูมะเหมี่ยวจะมีลักษณะคล้ายแอปเปิลมากที่สุด ปัจจุบันในประเทศไทยมีการปลูกชมพูกันมากที่สุดในจังหวัดเพชรบุรีและนครปฐมนคร ส่วนจังหวัดอื่น ๆ มักปลูกเป็นไม้ประดับ เนื่องจากชมพูมีใบสวยงามมีดอกที่มีเกสรตัวผู้เป็นปุย สีขาวสะอาดตา และขณะดอกกำลังบานจะมีกลิ่นหอมจึงทำให้เหมาะที่จะใช้ปลูกเป็นไม้ประดับและนิยมกันมาก

ชนิดของชมพู

ชมพูที่พบทั่วไปในปัจจุบันมีมากมายหลายชนิด แต่ละชนิดก็มีความแตกต่างกันทางพฤกษศาสตร์ โคน แก่ ลำต้น ใบ ดอก ผล และ เมล็ด เช่น นิสัยการเจริญเติบโตของต้น ลักษณะการติดผล รูปร่างและลักษณะของผลหรือสีของผล ซึ่งลักษณะดังกล่าวจะมีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด สำหรับการแบ่งแยกชนิดของชมพูโดยอาศัยลักษณะและรูปร่างในบางลักษณะ เช่น ขนาดของผล น้ำหนักของผล น้ำหนักของเมล็ด รสชาติ และเปอร์เซ็นต์ความหวาน เหล่านี้จะนำมาใช้เป็นเกณฑ์ประกอบการพิจารณาแยกชนิดของชมพูไม้ได้ เนื่องจากลักษณะดังกล่าวในชมพูมักเกิดการเปลี่ยนแปลงได้ง่าย ซึ่งมักพบอยู่เสมอในชมพูชนิดเดียวกัน แต่จะมีขนาดของผลที่โตไม่เท่ากัน เนื่องจากความสมบูรณ์ของต้นและสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน ส่วนทางด้านรสชาติ และเปอร์เซ็นต์ความหวานก็เช่นเดียวกัน ในชมพูต่างชนิดกันหรือชนิดเดียวกันยังมีรสชาติที่ไม่เหมือนกัน การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอาจเกิดขึ้นได้เสมอและเป็นไปได้ง่าย โดยอิทธิพลของดินฟ้าอากาศ การดูแลรักษา เช่น การใส่ปุ๋ย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นต้น ชนิดของชมพูที่สำคัญและนิยมปลูกกันมากในประเทศไทย ใ้แก่

Eugenia jambos Linn.

ชมพูชนิดนี้มีชนิดเดียว ใ้แก่ ชมพุน้ำดอกไม้ ลักษณะทั่วไปมีดังนี้

ใบ ใบเป็นรูปหอก (lanceolate) ปลายใบแหลมค่อนข้างยาว ขนาดของใบกว้างประมาณ 3-5 เซนติเมตร และยาวประมาณ 15-20 เซนติเมตร ใบหนาเป็นมันขอบใบเรียบและก้านใบสั้น

ดอก มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 7 เซนติเมตร มีวงของกลีบเลี้ยง 4 อัน สีขาว มีเกสรตัวผู้จำนวนมากาย วงนอกสุดยาวประมาณ 3 เซนติเมตร แฉก้านในยาวประมาณ 1.5 เซนติเมตร ส่วนเกสรตัวเมียตอนปลายจะเป็นสีเขี้ยวอ่อน ส่วนโคนจะเป็นสีเหลืองอ่อนยาวประมาณ 3.5 เซนติเมตร

ผล ผลเป็นรูปทรงกลมแก่ส่วนของปลายผลและขั้วผลจะแบน สีของผลภายนอกเมื่อสุกจะมีสีพื้นเป็นสีขาว และสีผิวเป็นสีเขี้ยวอ่อน เนื้อสีขาวอ่อนบาง และกรอบ รสหวานมีกลิ่นหอม

เมล็ด มีสีน้ำตาล จำนวน 1-4 เมล็ดต่อผล เป็นเมล็ดแบบ Polyembryonic seed คือ เมล็ดหนึ่งสามารถงอกเป็นต้นอ่อนได้มากกว่า 1 ต้น

Eugenia malaccensis Linn.

ชมพูในตระกูลนี้มี 2 ชนิดคือ ชมพู่สาแหรก และ ชมพู่มะเหมี่ยว มีลักษณะทางพฤกษศาสตร์โดยทั่วไปคล้ายคลึงกันดังนี้

ลำต้น เป็นลำต้นเดี่ยวตั้งตรง ผิวเปลือกหยาบขรุขระ กิ่งก้านแผ่ออกที่โคนต้น เป็นพุ่มแหลมบริเวณส่วนยอดมีความสูง 8-10 เมตร อายุราว 8-12 ปี

ใบ ใบเป็นรูปค่อนข้างยาว ปลายใบแหลมแบน ขอบใบเรียบ หน้าใบเป็นมัน กว้างประมาณ 10-18 เซนติเมตร ยาว 20-36 เซนติเมตร ใบมีสีเขี้ยวอ่อนอมชมพู เมื่อแก่ด้านหลังใบจะเป็นสีเขี้ยวเข้มท้องใบเป็นสีเขี้ยวอ่อน

ดอก ดอกจะเกิดเป็นช่อ มี 1-12 ดอก มักเกิดบริเวณซอกใบที่มีใบหลุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ร่วงไปแล้ว ซอกคอกสั้น ก้านคอกย่อยมีสีชมพูเข้มหรือแดง รังไข่แบบ inferior ก็มี รังไข่อยู่ต่ำกว่าฐานรองคอก

ผล มีรูปร่างกลมยาวแบบผลสาธิต ผลจะโป่งออกและมีขนาดโตกว่าก้าน ชั่วผล สีของผลภายนอกเมื่อสุกมีพื้นสีขาว ผิวเป็นสีชมพู

เมล็ด ค่อนข้างกลมใหญ่ใน 1 ผล มี 1 เมล็ด ถ้ามี 2 เมล็ด จะมีลักษณะ เป็นรูปครึ่งวงกลมประกบกัน

Eugenia javanica, Lank.

ชมพูในตระกูลนี้มีอยู่ด้วยกันหลายชนิด ชนิดที่สำคัญและเป็นที่รู้จัก ได้แก่

1. ชมพูแกมแหม่ม ลักษณะเฉพาะ มีผลสีชมพูแกมขาว คอกสีขาวแกมเขียว รสไม่คloyหวาน มีกลิ่นคล้ายกุหลาบ เนื้อในสีขาวอ่อนนุ่ม มีไส้เป็นปุย ผลเล็กรูปทรงกรวย ไม่มีเมล็ด
2. ชมพูทะลาลา ลักษณะเฉพาะมีผลสีเขียวอ่อนเนื้อสีขาวแกมเขียวอ่อน และบางมีรสหวานที่สุดไม่มีเมล็ด
3. ชมพูทะลาเปา ลักษณะเฉพาะผลสีเขียวแกมเหลือง เนื้อสีเขียวอ่อน แข็งและกรอบ มีไส้เป็นปุย รสหวานพอใช้ใน 1 ผล มีเมล็ด 1-5 เมล็ด
4. ชมพูสีนาก ลักษณะเฉพาะมีทรงคนเคี้ยว คอกสีขาวปนเขียวอ่อน ผลสี แดงปนเขียว เนื้อสีเขียวอ่อนแข็งกรอบ รสหวาน มีไส้เป็นปุย ใน 1 ผล มี 1-3 เมล็ด

สำหรับชมพูอีกชนิดหนึ่งที่หลายคนรู้จักกันก็ในชื่อของชมพูเพชร แท้จริงเป็นชมพู ที่อยู่ในชนิด (species) เกี่ยวกับชมพูแกมแหม่ม ชมพูทะลาลา ชมพูทะลาเปา และชมพู สีนาก คือ อยู่ในตระกูล Eugenia javanica, Lank ทั้งนี้ เนื่องจากชมพูเพชรมีรูปร่างลักษณะทางคานพฤกษศาสตร์ที่เหมือนกับชมพูในตระกูลนี้เกือบทุกอย่างหลายคนอาจเข้าใจว่าชมพูเพชร เป็นชมพูที่มีถิ่นกำเนิดอยู่ในจังหวัดเพชรบุรี แต่ความจริงแล้วไม่ใช่ เพราะผู้นำมาปลูกคนแรกคือ พระครูญาณวิมล (หลวงพอม่วง) ซึ่งเป็นเจ้าอาวาส องค์ที่ 2 ของ วัดศาลาเขื่อน ครั้นนั้นหลวงพอม่วงได้เดินทางไปศึกษาพระธรรมที่กรุงเทพฯ ก่อนจะเดินทางกลับ กรมพระยาจักร์ทรงราชูปถัมภ์ทอดถวายกิ่งกอนชมพูให้ 1 กิ่ง ซึ่งทรงคอนจากคนชมพู ที่ปลูกอยู่คานขวาของวังที่ประทับ หลวงพอม่วงจึงนำมาปลูกไว้ที่ศาลาวัดเขื่อน คำลคำหรุ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สวอนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี เมื่อโตขึ้นผู้ทดลองชมค่างก็ชอบชมขมขมนี่ทำให้ขยายพันธุ์ออกไปทั่วเขตจังหวัดเพชรบุรีและใกล้เคียง ปัจจุบันมีผู้ให้ชื่อหลายชื่อ เช่น เขียวเสวย สายรุ้ง สายน้ำผึ้ง และเพชรน้ำผึ้ง เป็นต้น

การขยายพันธุ์

ขมขมเป็นไม้ผลที่สามารถขยายพันธุ์ได้ง่ายและทำได้หลายวิธี เช่น เพาะเมล็ด ทามกิ่ง หรือเสียบกิ่ง การปักชำ และการตอน ซึ่งการตอนเป็นวิธีที่นิยมทำกันและปัจจุบันเป็นวิธีที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการขยายพันธุ์ขมขม ซึ่งจะกล่าวรายละเอียดดังต่อไปนี้

การตอนกิ่ง ฤดูที่เหมาะสมในการตอนคือ ฤดูฝนตั้งแต่พฤษภาคม เป็นต้นไป เนื่องจากช่วงฤดูดังกล่าวจะเป็นระยะที่กิ่งตอนสามารถออกรากได้ดี และภายหลังจากการตอนจนถึงอายุครบกำหนดก็สามารถนำไปปลูกโคกทันที และหากเป็นการตอนเพื่อขายก็ชำละดูงต่อไป สำหรับการเลือกกิ่งตอนควรเลือกกิ่งที่อยู่ในระดับค่าไกลพื้นดินหรือกิ่งระดับเนื่องจากกิ่งเหล่านี้จะไม่ค่อยออกลูกเป็นกิ่งที่ตอตั้งอยู่แล้ว ส่วนในการเลือกขนาดของกิ่งจะกระทำไค 2 ขนาด คือ กิ่งขนาดเล็ก หมายถึง กิ่งที่มีเส้นผ่าศูนย์กลาง $1\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$ เซนติเมตร ยาวประมาณ 100-150 เซนติเมตร ส่วนการจะเลือกตอนกิ่งขนาดไหน จึงจะเหมาะสมขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์บางอย่างของผู้ตอน เช่น การตอนเพื่อทำกิ่งขายจะนิยมตอนกิ่งขนาดเล็ก เนื่องจากทำไคง่ายรวดเร็วไคปริมาณมาก สะดวกต่อการเลี้ยงดูและจัดจำหน่าย ส่วนกรณีการตอนเพื่อนำมาปลูกเอง มักจะตอนกิ่งขนาดใหญ่เพราะจะให้ผลเร็วกว่าภายในปีเดียวก็ออกดอกก็ผลได้ ถ้าเป็นกิ่งเล็กก็ใช้เวลาอย่างน้อย 2 ปี หรือ 2 ปีครึ่ง จึงจะให้ผล

ฮอร์โมนที่เกี่ยวข้องกับการออกราก

ฮอร์โมนพืช (Plant hormone) คือ สารอินทรีย์ที่พืชสร้างขึ้นในปริมาณเล็กน้อยและมีผลในการเปลี่ยนแปลงสภาพทางสรีรวิทยาในพืชนั้น ๆ ควรมีความหมายรวมถึงวิตามินบางชนิด แต่ไม่รวมถึงอาหารที่พืชสร้างขึ้น ปัจจุบันนี้เราสามารถที่จะสังเคราะห์ทางเคมีได้ เราจึงเรียกแบบรวม ๆ ว่า Plant growth regulator ซึ่งหมายถึง สารอินทรีย์ซึ่งไม่จำกัดว่าพืชจะสร้างขึ้นเองหรือมนุษย์สังเคราะห์ขึ้น ถ้าใช้ในปริมาณเล็กน้อย ก็จะสามารถกระตุ้น บัวยั้ง หรือเปลี่ยนแปลงสภาพทางสรีรวิทยาของพืชได้ สารพวก Auxine ก็เป็น Plant growth regulator ซึ่งสารในกลุ่มนี้มีทั้งที่พืชสร้างขึ้น

เองและสารสังเคราะห์มีหน้าที่ควบคุมการขยายตัวของเซลล์ การเติบโตของใบ การติดผลไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเกิดราก และเกี่ยวข้องกับขบวนการอื่น ๆ อีก มากมาย สาร Auxins ที่ใช้ในการ
เกษตรส่วนใหญ่เป็นสารสังเคราะห์ โดยใช้ประโยชน์ในการเร่งรากของกิ่งตอนหรือกิ่งปัก
ชำ ช่วยเปลี่ยนเพศดอกของพืชบางชนิด ช่วยติดผลป้องกันผลร่วงหรือขยายขนาดผล Auxins
บางชนิดใช้กำจัดวัชพืชได้ สารในกลุ่มนี้ได้แก่ IAA (Indole-3-yl acetic acid)
เป็นสารที่พืชสร้างขึ้นเอง และมีสารสังเคราะห์ที่มีคุณสมบัติคล้าย Auxins ที่นิยมได้แก่
NAA (1-naphthalene acetic acid), IBA (4- (indole-3-yl) butyric
acid), 2, 4-D (2, 4- dichloro-phenoxy acetic acid) 4-CPA
(4- chlorophenoxyacetic acid)

คุณสมบัติและวิธีการใช้ฮอร์โมน NAA

NAA เป็นสารที่ใช้กันค่อนข้างกว้างขวางในประเทศไทย เช่น ใช้เร่งการ
เกิดราก กระตุ้นให้ระบบรากเจริญเติบโต ป้องกันการร่วงของผลไม้หลายชนิด เปลี่ยน
เพศดอกเงาะใช้ทารอยแผล หลังตัดแต่งเพื่อป้องกันการแตกหน่อ สาร NAA มีราคา
ค่อนข้างต่ำ ถ้าเป็นสารบริสุทธิ์จะเป็นผลึกสีขาวละลายได้ดีในแอลกอฮอล์ แต่ละลายได้น้อย
มากในน้ำหรืออาจเรียกว่า ไมละลายน้ำ สาร NAA ที่นำมาใช้ทางการเกษตรมักอยู่ใน
รูปเกลือโซเดียม (Sodium naphthyl acetate) ซึ่งละลายน้ำได้ดี และมีการ
ผลิตออกมาจำหน่ายภายใต้ชื่อการค้าต่าง ๆ กันเช่น Planofix, Gro-Plus, Panter,
Liquinox - Start สารเหล่านี้มี NAA เป็นองค์ประกอบสำคัญ แต่อาจมีส่วนผสม
อื่นแตกต่างกันไปเล็กน้อย การให้สาร NAA แก่พืชส่วนใหญ่ มักใช้วิธีฉีดพ่นให้ทางใบหรือ
ให้สัมผัสกับดอกและผลโดยตรง NAA สามารถซึมผ่านเข้าไปในเนื้อเยื่อใบ ดอก หรือ
ผลได้ดี ใ้พร้อมกับการที่พืชสร้างขึ้นในสภาพที่มีอากาศชื้นและอุณหภูมิสูงจะช่วยส่งเสริม
การดูดซึมน้ำและการเคลื่อนย้ายในพืช

ประโยชน์ของ NAA ที่ใช้ในทางการเกษตร

1. ใช้สำหรับกระตุ้นการออกรากของกิ่งปักชำ หรือกิ่งตอนโดยนิยมใช้กับ
พืชหลายชนิดในประเทศไทย

2. ในต่างประเทศใช้ NAA สำหรับช่วยปลิดผลไม้ในระยะแรกของการปลิดผล เช่น แอปเปิ้ลใช้บนเมื่อกอกบานเต็มที่แล้ว 2 สัปดาห์ หรือในมะกอกบนเมื่อกอกบานเต็มที่แล้ว 10-20 วัน สำหรับในเมืองไทยมีการใช้ NAA ช่วยปลิดผลผลไม้ด้วย

3. ใช้เป็นสารป้องกันผลร่วงในระยะใกล้เก็บเกี่ยว ซึ่งในต่างประเทศมีรายงานการใช้ NAA พ่นที่แอปเปิ้ล และ สาลี่ เมื่อ 7-18 วัน และ 5-7 วัน ก่อนการเก็บเกี่ยวตามลำดับ

4. ใช้ในการช่วยปลิดผลไม้บางชนิด เช่น ในสวนเงาะทางแถบภาคตะวันออกของประเทศไทยได้เริ่มมีการใช้ NAA พ่นที่ช่อกอกในขณะที่กอกยังไม่บานจะช่วยให้เงาะมีการติดดีขึ้น โดย NAA ไปช่วยกระตุ้นการทำงานของเอนไซม์ในกอกสมบูรณ์เพศความเข้มข้นที่ทดลองได้ผลคือ 50-500 ppm

นันทิยา สมานนท์ (2526) กล่าวว่า การใช้ NAA 1,000 ppm ทาเหนือรอยควั่น จะทำให้มีเปอร์เซ็นต์การออกของกิ่งพันธุ์ประมาณ 93 เปอร์เซ็นต์

พิรเดช ทองอำไพ (2529) กล่าวว่า NAA, IBA เข้มข้น 4,000 ppm ทารอยควั่น ด้านบนของกิ่งตอน จะช่วยเพิ่มการออกรากได้ดี และยังกล่าวว่าในการตอนและปักชำมะม่วง หากใช้สาร IBA กระตุ้นการออกรากไม่สามารถเพิ่มเปอร์เซ็นต์ได้มากนัก ถ้าเช่น Chloromequat ไปที่กิ่งกอนตอนหรือปักชำ แล้วใช้ IBA รวมด้วย จะมีผลกระตุ้นการออกรากดีขึ้น

สนั่น ขำเลิศ (2522) กล่าวว่า การใช้สารช่วยการออกรากแก่กิ่งตอน ไคโตลิก ลักษณะการใช้สารช่วยการออกรากแบบราก, แป้งเปียก หรือน้ำยาผสมแอลกอฮอล์ เป็นวิธีที่ใช้ไคโตลมาแล้วทั้งสิ้น

อำนาจบังคับของฮอร์โมนคอปิซ

การใช้ฮอร์โมนเร่งราก วิธีจุ่มหรือทา โดยทาที่กิ่งหรือรอยควั่นก็ได้ วิธีนี้เหมาะสำหรับพืชที่ปลูกน้ำได้ง่าย และฮอร์โมนที่ใช้วิธีนี้เข้มข้นสูงกว่าวิธีการแช่

การใช้ฮอร์โมนสำหรับเร่งรากพืชนั้น เมื่อจุ่มหรือทาฮอร์โมนบนส่วนของพืชที่จะขยายพันธุ์ ฮอร์โมนจะซึมผ่านเข้าไปทางส่วนกลางของท่ออาหาร (Phloem) และแสดงผลการเปลี่ยนแปลงให้เกิดรากดำเนิกราก กับสิ่งที่มีอายุยืนไ้มากกว่ากิ่งที่แก่และมี

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อายุมากไคหรือพืชที่อยู่ในระยะพักตัวและกิ่งอ่อนเกินไป คือ กิ่งอ่อนที่เพิ่งแตกจากใบอ่อนออกมา มักมีความต้านทานหรือตอบสนองต่อฮอร์โมนน้อย ซึ่งอาจทำให้การเร่งรากไม่ไคผลเท่าที่ตองการ นอกจากอายุของกิ่งแล้ว ความสมบูรณ์ของกิ่งก็มีส่วนช่วยให้กิ่งออกรากไคว ความเข้มข้นของฮอร์โมนที่จะใช้ขึ้นอยู่กับการศึกษาและทดลอง ถ้าใช้ไคน้อยไม่ออกรากไคมีหุค (callus) ทรงรอยควันก็แสดงว่าจำนวนฮอร์โมนที่ไคยังไม่พอ และตองให้เพิ่มขึ้นอีกจนกระทั่งออกรากไคผลไค

พันธุ์ไม้ชนิดตอง ๆ ที่ตองกันอยู่ บางชนิดก็ตองออกรากไคไคโดยไม่ตองใช้ฮอร์โมนช่วยแสดงว่าไม่เหล่านันมีฮอร์โมนสูงพอ แคถ้าใช้ฮอร์โมนช่วยจะตองทำให้การออกรากเร็วและไคกว่าไม่ไคไคใช้ พันธุ์ไม้บางชนิดออกรากยาว หากตองโดยวิธีธรรมชาติไคผลน้อยมาก ถ้าใช้ฮอร์โมนแล้วจะช่วยให้การออกรากเร็วและไคผลไคกว่าเป็นอันมาก ควรเลือกชนิดของกิ่งก็ไคผลเกี่ยวของกับผลไคไคในการตองโดยใช้ฮอร์โมนไคว การเลือกกิ่งที่แก่เกินไปหรือตองที่ไม่สมบูรณ์ การใช้ฮอร์โมนก็ไคไคผลไคเท่าที่ควร กิ่งตองและกิ่งเอนมีโอกาศที่จะออกรากไคไคกว่ากิ่งนอนหรือกิ่งที่ปลายห้อยลง เพราะน้ำไคลงกุม กิ่งตองและกิ่งเอนไคไคไคว่า นอกจากวิธีนี้ วิธีตองแบบหุ้มควันผ้าพลาสติก จะเก็บความชื้นไคและสม่าเสมอ การหาฮอร์โมนจะตองทำให้หุ้มควัน และเหนื่อควันประมาณ 1 เซนติเมตร เพื่อให้ฮอร์โมนซึมเข้าในบริเวณที่จะเกิดรากไคไคไค (วิชาญ, 2506) ชมพูเป็นพืชพวกที่ออกรากยาวปานกลาง ซึ่งเนื้อไม้ไคจะมีหรือไม่มีจุกก่าเนือครากอยู่ก่อน การใช้ฮอร์โมนเร่งรากไคโดยปกติใช้ 4,000 ถึง 10,000 มิลลิลิตรทอลิตร (สัมพันธ, 2526)

วัสดุอุปกรณ์และวิธีการ

วัสดุอุปกรณ์

1. ชูยมะพร้าว
2. ดุงพลาสติก
3. คัทเตอร์หรือมีดสำหรับคอน
4. ฮอร์โมน
5. เชือกฟาง
6. ป้ายพลาสติก
7. ลวก

วิธีการ

1. นำชูยมะพร้าวมาแช่น้ำให้ชุ่ม แล้วบีบน้ำออกพอหมาด ๆ แล้วนำมาบรรจุใส่ดุงพลาสติก และมีคปากดุง
2. เลือกกิ่งชมพูสำหรับทำการคอนให้มีขนาดใกล้เคียงกัน จำนวน 100 กิ่ง
3. ควั่นกิ่งชมพูที่ตำแหน่งที่ข้อ ซึ่งห่างจากยอดประมาณ 30 เซนติเมตร ลอกเปลือกออกและชุกเนื้อเยื่อเจริญออก
4. ทำการหาฮอร์โมน NAA ที่รอยควั่นคานบนโดยใช้พู่กันจุ่มฮอร์โมนแล้วทำการหาฮอร์โมนที่เข้มข้นต่างกัน คือ ใช้ 4,000, 6,000, 8,000 และ 10,000 ppm
5. นำดุงบรรจุชูยมะพร้าวมากรีดตรงกลางยาวประมาณ 2 นิ้ว แล้วหุ้มที่รอยควั่น และมีคให้แน่น
6. หลังจากคอน 35 วัน ก็ทำการคัทกิ่งคอน นำมาวัดความยาวของราก นับจำนวนราก ถ่ายรูป แล้วทำการชำในดุงพลาสติกบรรจุชูยมะพร้าว

การวางแผนการทดลอง

- ใช้การวางแผนการทดลองแบบ RCBD (Randomized complete block design) โดยแบ่งเป็น 5 วิธีการ ๆ ละ 4 ซ้ำ ๆ ละ 5 กิ่ง วิธีการมีดังต่อไปนี้
- วิธีการที่ 1 Control (ไม่ใช้ฮอร์โมน)
- วิธีการที่ 2 NAA ความเข้มข้น 4,000 ppm
- วิธีการที่ 3 NAA ความเข้มข้น 6,000 ppm

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- วิธีการที่ 4 NAA ความเข้มข้น 8,000 ppm
 วิธีการที่ 5 NAA ความเข้มข้น 10,000 ppm

การบันทึกผลการทดลอง

โดยการสุ่มขึ้นมาทุก ๆ ชั่วโมง ละ 1 กิ่ง รวมเป็นวิธีการละ 4 กิ่ง นำมาวัดความยาวรากโดยวัดตั้งแต่โคนรากถึงปลายรากและนับจำนวนรากแล้วบันทึกผลการทดลอง ทำการวัดความยาวรากและนับจำนวนราก 1 ครั้งคือ วันที่ 35 หลังการทอน

สถานที่ทำการทดลอง

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

ระยะเวลาทำการทดลอง

เริ่มทำการทดลอง วันที่ 16 กรกฎาคม 2531
 สิ้นสุดการทดลอง วันที่ 21 สิงหาคม 2531

ผลการทดลอง

การทดลองนับจำนวนรากและวัดความยาวหลังการตอน 35 วันมีผลดังนี้

จำนวนรากของแต่ละวิธีการเป็นดังนี้

NAA 6,000 ppm ให้จำนวนรากมากที่สุดเฉลี่ย 32 ราก รองลงมาคือ NAA 10,000 ppm 15 ราก, NAA 8,000 ppm 12 ราก, ไมโครไซเบอร์โมน 10 ราก และ NAA 4,000 ppm 6 ราก ซึ่งจากการทดลอง วิธีการที่ 3 (ไซเบอร์โมน NAA 6,000 ppm) มีความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญยิ่งกว่าวิธีการที่ 1 (control)

ความยาวรากของแต่ละวิธีการเป็นดังนี้

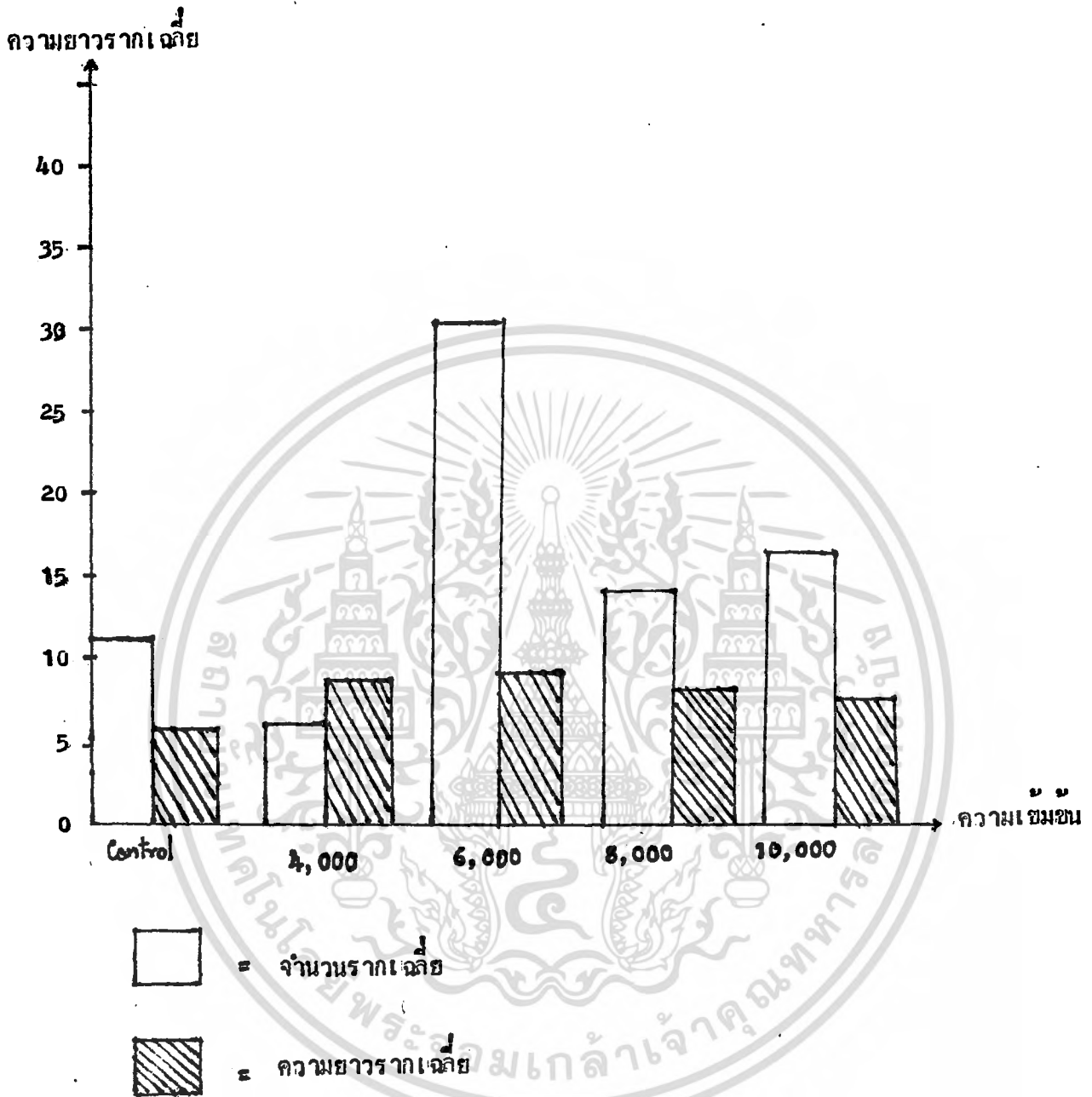
NAA 6,000 ppm ให้ความยาวรากมากที่สุดเฉลี่ย 8.25 เซนติเมตร รองลงมาคือ NAA 4,000 ppm ยาว 7.75 เซนติเมตร, NAA 8,000 ppm 6.5 เซนติเมตร, NAA 10,000 ppm 6.47 เซนติเมตร และไมโครไซเบอร์โมนยาวเฉลี่ย 5.5 เซนติเมตร ซึ่งวิธีการที่ 3 (ไซเบอร์โมน NAA 6,000 ppm) มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญกับวิธีการที่ 1 (control)

ผลการวัดความยาวรากและนับจำนวนราก ฮอร์โมน NAA ในระดับความเข้มข้น 6,000 ppm จะให้ผลดีที่สุด รากมีความยาวมากและรากแตกแขนงมากเหมาะสำหรับเป็นกิ่งพันธุ์เพื่อนำไปปลูกเป็นอย่างดี

ตาราง แสดงผลการทดลองจำนวนรากและความยาวรากเฉลี่ยหลังการตอน 35 วัน

	จำนวนรากเฉลี่ย	ความยาวรากเฉลี่ย(ซ.ม.)
วิธีการที่ 1 Control	10.26	5.55
วิธีการที่ 2 4,000 ppm	6.5	7.75
วิธีการที่ 3 6,000 ppm	32.25	8.25
วิธีการที่ 4 8,000 ppm	12.25	6.50
วิธีการที่ 5 10,000 ppm	15.25	6.47

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เฉพาะในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่หรือใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิจารณ์ผลการทดลองและเสนอแนะ

จากการศึกษาเปรียบเทียบการใช้ฮอร์โมน NAA ที่ระดับความเข้มข้นต่าง ๆ กันคือ 4,000, 6,000, 8,000 และ 10,000 ppm กับกิ่งตอนชมพู โดยใช้ระยะเวลา 35 วัน ผลปรากฏว่า การใช้ความเข้มข้นที่ 6,000 ppm ให้จำนวนรากมากที่สุด คือ 32 ราก มีการแตกแขนงของรากที่ รากแข็งแรงเหมาะที่จะนำไปปลูก

จากการทดลองครั้งนี้มีข้อผิดพลาดอยู่บางประการ ซึ่งทำให้ผลการทดลองไม่เท่าที่ควรคือ กิ่งที่ใช้ตอนในต้นมีขนาดไม่สม่ำเสมอ ความอ่อนแก่ของกิ่งไม่เท่ากัน การสะสมอาหารในกิ่งมากน้อยต่างกัน และหน่วยทดลองมีให้เลือกไม่มากพอทำให้ผลที่ได้แตกต่างกัน

ในการทดลองจึงควรมีต้นชมพูที่สมบูรณ์มีกิ่งจำนวนมากพอที่จะทำการทดลองสามารถเลือกกิ่งที่จะใช้ได้อย่างไม่จำกัด และไม่ควรเลือกกิ่งที่กำลังให้ผลผลิต เพราะจะทำให้อาหารสะสมในกิ่งน้อยลง เมื่อทำการตอนจะไม่ได้ผลหรือผลที่ได้ไม่เท่าที่ควร และฮอร์โมนที่แนะนำให้ใช้ในการตอนชมพูคือ NAA ที่ระดับความเข้มข้น 6,000 ppm จะทำให้กิ่งตอนมีจำนวนรากมาก รากแตกแขนงดีกิ่งตอนมีคุณภาพดีเหมาะที่จะนำไปปลูก

สรุป

การใช้สาร NAA เร่งการออกรากของกิ่งตอนขมทุกวิธีการให้ผลดีกว่า
 การไม่ใช้สาร NAA วิธีการนี้ให้ผลดีที่สุดคือ การใช้ NAA เข้มข้น 6,000 ppm
 จะให้จำนวนรากมากที่สุด รากมีความสม่ำเสมอ แตกแขนงดี และรากแข็งแรงดี จะทำให้
 ได้กิ่งตอนที่มีคุณภาพดี เหมาะที่จะนำไปปลูก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

1. กลุ่มเกษตรสัญจร. ชมพู. 2531. กรุงเทพฯ: มิตรสยาม. 64 หน้า
2. นันทิยา สมนานนท์. การขยายพันธุ์พืช. 2526. กรุงเทพฯ: โอเอสพรีนติ้งเฮาส์ จำกัด.
3. พีรเดช ทองอำไพ. ฮอร์โมนพืชและสารสังเคราะห์. 2529. กรุงเทพฯ: หจก. ไคนามิคการพิมพ์. 195 หน้า
4. วิชาญ สิริผล. "อำนาจการบังคับของฮอร์โมนต่อพืช" กสิกร กรุงเทพฯ: มงคลการพิมพ์. ปีที่ 36 เล่ม 3 หน้า 255-256. 2506.
5. สันัน ขำเลิศ, ผศ. หลักและวิธีการขยายพันธุ์พืช. 2522.
6. ส่งเสริมการเกษตร, กรม. คำแนะนำของกรมส่งเสริมการเกษตร. พระนคร.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนรากเฉลี่ยหลังการตอน 35 วัน

Treatment	Rep I	Rep II	Rep III	Rep IV	Total	Average
1	10	7	4	20	41	10.25
2	6	10	6	4	26	6.50
3	20	34	50	25	129	32.25
4	6	9	20	14	49	12.25
5	29	6	20	6	61	15.25
Total	71	66	100	69	306	15.30

$$\text{LSD}_{.05\%} = 14.28$$

$$.01\% = 20.01$$

$$\text{CV} = 60.55\%$$

ตารางที่ 2 ตารางวิเคราะห์ทางสถิติจำนวนรากเฉลี่ยหลังการตอน 35 วัน

Source of variation	DF	SS	MS	F-ratio	
				Calculated	table 0.05 0.01
Total	19	2,778.20	146.22		
Treatment	4	1,598.20	399.55	*	
Block	3	149.80	49.93	4.65	3.26 5.41
Error	12	1,030.20	85.85	0.85 ^{NS}	

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบความมากน้อยของจำนวนรากเฉลี่ย

Treatment	จำนวนรากเฉลี่ย	ลำดับความมาก - น้อย
3	32.25	1
5	15.25	2
4	12.25	3
1	10.25	4
2	6.5	5

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนรากเฉลี่ยกับค่า LSD

1.	$T_3 - T_2 = 32.25 - 6.5 = 25.75$	**
2.	$T_5 - T_2 = 15.25 - 6.5 = 8.75$	NS
3.	$T_4 - T_2 = 12.25 - 6.5 = 5.75$	NS
4.	$T_1 - T_2 = 10.25 - 6.5 = 3.75$	**
5.	$T_3 - T_1 = 32.25 - 10.25 = 22.00$	**
6.	$T_3 - T_4 = 32.25 - 12.25 = 20.00$	*
7.	$T_3 - T_5 = 32.25 - 15.25 = 17.00$	*
8.	$T_5 - T_1 = 15.25 - 10.25 = 5.00$	NS
9.	$T_5 - T_4 = 15.25 - 12.25 = 3.00$	NS
10.	$T_4 - T_1 = 12.25 - 10.25 = 2.00$	NS

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 แสดงความยาวของรากเฉลี่ยเป็นเซนติเมตร หลังการทอน 35 วัน

Treatment	Rep I	Rep II	Rep III	Rep IV	Total	Average
1	7.4	5.7	3.3	5.8	22.2	5.55
2	10	7.5	6.8	6.7	31	7.75
3	8.7	8.5	9	6.8	33	8.25
4	7.4	5.3	7	6.3	26	6.5
5	7.5	5.5	8.2	4.7	25.9	6.47
Total	41	32.5	34.3	30.3	138.1	6.90

LSD .05% = 1.80
 .01% = 2.53
 CV = 16.96 %

ตารางที่ 5 ตารางวิเคราะห์ทางสถิติความยาวรากเฉลี่ยหลังการทอน 35 วัน

Source of Variation	DF	SS	MS	F-ratio		
				Calculated	table 0.05	0.01
	19	48.11	2.53			
	4	18.83	4.71	3.44*	3.26	5.41
	3	12.79	4.26	3.11		
	12	16.51	1.37			

CV : = 16.92 %

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 แสดงการเปรียบเทียบความมากน้อย ความยาวรากเฉลี่ย

Treatment	ความยาวรากเฉลี่ย	ลำดับความมาก - น้อย
3	8.25	1
2	7.75	2
4	6.50	3
5	6.47	4
1	5.55	5

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความยาวรากเฉลี่ยกับค่า LSD

1.	$T_3 - T_1 = 8.25 - 5.55 = 2.70$	**
2.	$T_2 - T_1 = 7.75 - 5.55 = 2.20$	*
3.	$T_4 - T_1 = 6.50 - 5.55 = 0.95$	NS
4.	$T_5 - T_1 = 6.47 - 5.55 = 0.92$	NS
5.	$T_3 - T_5 = 8.25 - 6.47 = 1.78$	NS
6.	$T_3 - T_4 = 8.25 - 6.50 = 1.75$	NS
7.	$T_2 - T_5 = 7.75 - 6.47 = 1.28$	NS
8.	$T_2 - T_4 = 7.75 - 6.50 = 1.25$	NS
9.	$T_3 - T_2 = 8.25 - 7.75 = 0.50$	NS
10.	$T_4 - T_5 = 6.50 - 6.47 = 0.03$	NS

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 1 แสดงการออกรากของกิ่งตอนมะขามที่ใช้ NAA ความเข้มข้น 4,000 ppm
 หลังการตอน 35 วัน

ภาพที่ 2 แสดงการออกรากของกิ่งตอนขมิ้นที่ใช้ NAA ความเข้มข้น 6,000 ppm
หลังการตอน 35 วัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3 แสดงการออกรากของกิ่งตอนชมพู่ที่ใช้ NAA ความเข้มข้น 8,000 ppm
หลังการตอน 35 วัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4 แสดงการออกรากของกิ่งตอนชมทูตใช้ NAA ความเข้มข้น 10,000 ppm
หลังการตอน 35 วัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5 แสดงการออกรากของกิ่งตอนชำพืชไม้ไผ่ที่ใช้สารอะไรเลย หลังการตอน 35 วัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้